
ROZŠÍŘENÁ NEUPRAVENÁ VERZIA

Distr.: všeobecná
28. január 2013
Originál: angličtina

Výbor pre práva dieťaťa**Opčný protokol o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii****Záverečné stanovisko k východiskovej správe Slovenska prijatej výborom na svojom šesťdesiatom druhom zasadnutí (14. január – 1. február 2013)**

1. Výbor sa zaoberal východiskovou správou Slovenska (CRC/C/OPSC/SVK/1) na svojom 1770. a 1771. zasadnutí (pozri CRC/C/SR.1770 a CRC/C/SR.1771), ktoré sa konalo 23. januára 2013, a na svojom 1784. zasadnutí, ktoré sa konalo 1. februára 2013, prijal nasledovné záverečné stanovisko.

I. Úvod

2. Výbor víta predloženie východiskovej správy zmluvnej strany (CRC/C/OPSC/SVK/1), ktorá poskytuje podrobné informácie o legislatívnych, administratívnych a iných opatreniach prijatých zmluvnou stranou v oblasti práv garantovaných opčným protokolom. Výbor tiež uznáva písomné odpovede na zoznam problémov (CRC/C/OPSC/SVK/Q/1/Add.1) a konštruktívny dialóg prebiehajúci s multisektorovou delegáciou zmluvnej strany.
3. Výbor pripomína zmluvnej strane, že toto záverečné stanovisko by sa malo chápať v spojení so záverečným stanoviskom k druhej periodickej správe zmluvnej strany v rámci Dohovoru o právach dieťaťa a úvodnej správy v rámci Opčného protokolu o účasti detí v ozbrojených konfliktoch obsiahnuté v CRC/C/SVK/CO/2 a CRC/C/OPAC/SVK/CO/1.

II. Všeobecné stanovisko**Pozitívne aspekty**

4. Výbor s uznaním konštatuje, že zmluvná strana ratifikovala:
 - (a) Dohovor Rady Európy o počítačovej kriminalite v januári 2008,
 - (b) Haagsky dohovor č. 28 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí v novembri 2000.
5. Výbor víta pokrok dosiahnutý pri vytváraní inštitúcií a prijímaní národných plánov a programov, ktoré zjednodušujú implementáciu opčného protokolu, vrátane Národných

akčných plánov boja proti obchodovaniu s ľuďmi (2006 - 2007, 2008 - 2010, 2011 - 2014), a komplexnej Národnej stratégie boja proti obchodovaniu s ľuďmi a zákona č. 215/2006 o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a ďalších ustanovení.

III. Údaje

Zber údajov

6. Výbor berie na vedomie ustanovenie pracovnej skupiny, ktorej cieľom je vytvorenie informačného systému o obchodovaní s ľuďmi. Obáva sa však, že systém zberu týchto údajov nepokrýva všetky trestné činy, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, a nie je koordinovaný u všetkých subjektov zapojených do oblasti ochrany dieťaťa v súvislosti s opčným protokolom.
7. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana zaviedla komplexný informačný systém s cieľom zabezpečiť, že tieto údaje rozdelené okrem iného podľa veku, pohlavia a etnického alebo sociálneho pôvodu sa budú systematicky zbierať v súvislosti so všetkými trestnými činmi, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, a že tieto údaje sa budú analyzovať a využívať ako základný nástroj hodnotenia, tvorby a implementácie politiky.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR;

Ministerstvo vnútra SR (ďalej len „MV SR“) v súčasnosti nepovažuje za potrebné zaviesť komplexný informačný systém, keďže požadované údaje (okrem etnického pôvodu) zhromažďuje prostredníctvom už existujúceho informačného systému EŠSK (evidenčno - štatistický systém kriminality), a tieto publikuje na svojej webovej stránke <http://www.minv.sk/?statistika-kriminality>). V EŠSK sa sústreďujú údaje o deťoch ako obetiach trestných činov v členení podľa veku a pohlavia.

Spracovávanie osobných údajov podľa ukazovateľa „etnický pôvod“ však nie je možné, a to vzhľadom na vnútroštátnu právnu úpravu, najmä ustanovenie § 13 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vychádzajúce aj zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, ako aj Dohovoru Rady Európy č. 108 o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov), podľa ktorého je spracovanie osobných údajov, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod zakázané (výnimky z uvedeného ustanovenia stanovuje zákon).

V rámci MV SR zabezpečuje zber údajov v oblasti prevencie kriminality vrátane obchodovania s ľuďmi aj Informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality.

Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“) pravidelne zhromažďuje, uchováva, spracováva a vyhodnocuje štatistické údaje o počte páchatel'ov odsúdených za jednotlivé trestné činy vrátane trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol. Tieto štatistické údaje sú rozdelené okrem iného podľa veku, pohlavia a etnického pôvodu. Zo strany MS SR nie je potrebné prijať ďalšie legislatívne opatrenia.

IV. Všeobecné implementačné opatrenia

Legislatíva

8. Napriek tomu, že výbor víta snahy o integráciu rôznych ustanovení opčného protokolu do legislatívy zmluvnej strany, obáva sa, že tieto snahy sa sústredili najmä na obchodovanie s ľuďmi, a nie na opčný protokol.
9. **Výbor žiada, aby zmluvná strana prijala všetky potrebné opatrenia, ktoré by zabezpečili plné zapracovanie opčného protokolu do jej národného právneho systému. Výbor odporúča, aby zmluvná strana zabezpečila, že definícia predaja detí, ktorá je**

podobná, ale nie identická s definíciou obchodovania s ľuďmi, bude zahrnutá do národnej legislatívy s cieľom primerane implementovať ustanovenie o predaji obsiahnuté v opčnom protokole.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR;

Novelou Trestného zákona účinnou od 22. mája 2013 sa transponovali smernice EÚ upravujúce danú problematiku (2011/93/EÚ a 2011/36/EÚ) Cieľom novely bolo taktiež dosiahnutie súladu právneho poriadku SR s požiadavkami Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním (Lanzarote, 25. októbra 2007) a s Dohovorom Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi (Varšava, 16. mája 2005 – ozn. č. 487/2008 Z. z.).

Zmeny v Trestnom zákone:

- a) zakotvila sa možnosť dočasne alebo trvale zabrániť vykonávaniu profesionálnych aktivít, ktoré zahŕňajú priamy a pravidelný kontakt s deťmi. Uvedené by sa malo docieľiť uložením trestu zákazu činnosti tým páchatelom, ktorí spáchajú jeden z taxatívne vymedzených trestných činov na dieťaťi;*
- b) upravili sa osobitné podmienky premlčania trestného stíhania trestných činov týkajúcich sa sexuálneho vykorisťovania, zneužívania detí a obchodovania s nimi (do premlčacej doby týchto trestných činov sa nezapočítava doba, po ktorú dieťa/obeť trestného činu, nedovŕši osemnásť rokov);*
- c) ustanovila sa všeobecná definícia pojmu „dieťa“ v Trestnom zákone, v zmysle ktorej je dieťaťom osoba mladšia ako 18 rokov, a to bez ohľadu na to, či uzavrela manželstvo,*
- d) doplnila sa definícia trestného činu obchodovania s ľuďmi o znak „únosu“ a „žobrania“ ako osobitnej formy nútenej služby. Súčasne sa dopĺňa odkaz na „nútené sobáše“, ktoré predstavujú osobitnú formu obchodovania s ľuďmi;*
- e) pôvodný názov § 180 “Obchodovanie s deťmi” sa zmenil na „Zverenie dieťaťa do moci iného“, nakoľko predmetom tohto ustanovenia nie je trestný čin obchodovania s deťmi v zmysle medzinárodných noriem. Trestný čin obchodovania s deťmi, ktorého znaky sú v súlade s príslušnými medzinárodnými normami, je v Trestnom zákone upravený v § 179 ods. 2, a to ako súčasť trestného činu obchodovania s ľuďmi – jeho ďalšia základná skutková podstata;*
- f) zmena úpravy trestného činu kupliarstva vyplynula z odporúčaní Hodnotiacej správy vlády Spojených štátov amerických o obchodovaní s ľuďmi v roku 2012, v zmysle ktorej Slovenskej republike odporúča prijať legislatívne zmeny, aby detské obeť zapojené do prostitúcie boli posudzované ako obeť trestného činu obchodovania s ľuďmi, a nie ako obeť kupliarstva. Bol prijatý záver, že v prípade vykorisťovania detských obetí na účely detskej prostitúcie má ísť vždy o trestný čin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 2 Trestného zákona, a nie o trestný čin kupliarstva podľa § 367 Trestného zákona.*

Novelizovaný bol taktiež Trestný poriadok (zákonom č. 204/2013 Z. z. s účinnosťou od 1. 8. 2013).

Zmeny v Trestnom poriadku:

- a) v súvislosti s požiadavkami transponovaných smerníc na zvýšenú ochranu detských obetí sa obmedzila možnosť konfrontácie s obvineným u detských obetí, na ktorých bol spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi alebo niektorý z trestných činov proti ľudskej dôstojnosti. Minimalizovalo sa tak riziko sekundárnej viktimizácie detských obetí zabránením priamemu kontaktu s páchatelom v rámci konfrontácie;*
- b) bola explicitne vymedzená možnosť trestne nestíhať ani neukladať obetiam obchodovania s ľuďmi, resp. sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania, tresty za svoju účasť na trestnej činnosti, ak boli na páchanie tejto trestnej činnosti donútené v priamej súvislosti s tým, že boli vystavené akémukoľvek zo skutkov, ktoré sú predmetom súvisiacich implementovaných smerníc. V tomto ohľade bola prijatá osobitná úprava pre zastavenie trestného stíhania prokurátorom;*

V súvislosti s transpozíciou vyššie uvedených smerníc EÚ a Rady iniciovalo Ministerstvo zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“) novelu zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. MZ SR navrhlo v ustanovení § 79 v odseku 2 zmenu povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a má povinnosť bezodkladne oznamovať prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu podozrenie na zanedbávanie, týranie alebo zneužívanie maloletej osoby alebo inej osoby, ktorá nie je spôsobilá na právne úkony alebo

ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a to spresnením a rozšírením tejto povinnosti o povinnosť bezodkladne oznamovať prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu, v ktorého obvode sa maloletá osoba zdržiava podozrenie na sexuálne zneužívanie alebo iné zneužívanie maloletej osoby; znásilnenie maloletej osoby; sexuálne násilie voči maloletej osobe; sexuálne vykorisťovanie maloletej osoby; súlož medzi príbuznými, ktorá sa týka maloletej osoby; týranie alebo zanedbávanie maloletej osoby, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu a obci podozrenie na znásilnenie plnoletej osoby, ktorá nie je spôsobilá na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená; sexuálne násilie voči takejto osobe; sexuálne vykorisťovanie alebo iné zneužívanie takejto osoby; súlož medzi príbuznými, ktorá sa týka takejto osoby; týranie alebo zanedbávanie plnoletej osoby, ktorá nie je spôsobilá na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená. Predmetné ustanovenie bolo opatrené sankciou voči držiteľovi povolenia.

1. januára 2014 nadobudlo účinnosť nové nariadenie ministra vnútra o zabezpečení programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi.

Národný akčný plán

10. Výbor berie na vedomie Národný akčný plán pre deti na roky 2009 – 2012 a Národný akčný plán boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014. Znepokojuje ho však chýbajúca stratégia alebo národný akčný plán, ktorý by sa konkrétne venoval všetkým problémom obsiahnutým v opčnom protokole, a aj to, že sektorový prístup k dohovoru vedie k fragmentácii jeho implementácie.
11. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana vyvinula národný akčný plán zameraný konkrétne na všetky oblasti opčného protokolu, aby zabezpečila dostatočné personálne a finančné zdroje na jeho implementáciu a aby pravidelne prehodnocovala a hodnotila dosiahnutý pokrok. Pritom by mala zmluvná strana venovať zvláštnu pozornosť implementácii všetkých ustanovení opčného protokolu, zohľadňujúc pritom deklaráciu a akčnú agendu a aj globálny záväzok prijatý na prvom, druhom a treťom svetovom kongrese proti komerčnému sexuálnemu vykorisťovaniu detí s miestom konania Štokholm, Yokohama a Rio de Janeiro v rokoch 1996, 2001 a 2008.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR

5. 6. 2013 bol vládou SR schválený (nový) Národný akčný plán pre deti na roky 2013 - 2017, ktorý predstavuje základný nástroj pre cielený a koordinovaný postup pri implementácii Dohovoru OSN o právach dieťaťa a jeho opčných protokolov na národnej úrovni. Pri jeho koncipovaní bola zohľadnená požiadavka komplementarity k opatreniam, ktoré sa už plnia prostredníctvom iných národných akčných plánov, programov, koncepcií alebo stratégií.

V oblasti prevencie kriminality prijíma vláda SR koncepčné a koordinačné opatrenia a schvaľuje stratégiu prevencie kriminality ako základný programový dokument, v ktorom určuje na príslušné obdobie ciele, priority a úlohy v oblasti prevencie kriminality a spôsoby ich uskutočňovania. Dokument „Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike na roky 2012 – 2015“ je štvrtým uceleným dokumentom vlády SR pre oblasť prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti. Stratégia predstavuje východisko pre preventívne programy a projekty na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a reaguje na odporúčania Organizácie Spojených národov, Európskej siete pre prevenciu kriminality, Rady Európy a iných medzinárodných organizácií.

V oblasti obchodovania s ľuďmi bol uznesením vlády SR č. 96 zo 16. februára 2011 prijatý Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014, ktorého gestorom je MV SR. Na základe úloh vyplývajúcich z uvedeného uznesenia sa vykonáva aj koordinácia, monitorovanie a hodnotenie opatrení prijatých v oblasti obchodovania s ľuďmi.

V prípade rozhodnutia o potrebe a účelnosti vytvorenia ďalšieho osobitného akčného plánu zameraného na všetky oblasti opčného protokolu (t.j. vrátane detskej prostitúcie a detskej pornografie) bude potrebné určiť jeho gestora, keďže ide o úplne nové odporúčanie, ktoré nebolo doposiaľ adresované SR zo strany výboru. V tejto súvislosti bude zároveň nevyhnutná užšia koordinácia na ministerskej úrovni za účasti všetkých vecne príslušných rezortov, kde bude potrebné dohodnúť podrobnosti, zameranie, ciele a úlohy jednotlivých rezortov v rámci plnenia tohto nového akčného plánu.

Vzťah a podmienenosť medzi jednotlivými programovými dokumentmi tak, aby sa obsah jednotlivých úloh vzájomne neprekrýval, ale naopak, aby sa jednotlivé činnosti a aktivity dopĺňali a vytvárali pridanú hodnotu k naplneniu cieľov jednotlivých čiastkových programov, má riešiť pripravovaná Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike.

Koordinovanie a hodnotenie

12. Výbor pripomína, že za koordinovanie, monitorovanie a hodnotenie implementácie opčného protokolu zodpovedá ministerstvo vnútra. Znepokojuje ho však uprednostňovanie aktivít zameraných na obchodovanie s deťmi na úkor ostatných zakázaných postupov definovaných v opčnom protokole a nedostatok identifikovateľných mechanizmov na hodnotenie vplyvu aktivít.

13. Výbor odporúča, aby zmluvná strana:

(a) posilnila úlohu ministerstva vnútra ako inštitucionálneho mechanizmu účinnej koordinácie činností medzi všetkými relevantnými ministerstvami, oddeleniami a subjektmi a miestnymi úradmi s cieľom vytvoriť systematický a ucelený prístup k riešeniu všetkých problémov obsiahnutých v opčnom protokole, a

(b) zabezpečila, aby ministerstvo vnútra pokročilo s periodickým monitorovaním a hodnotením opatrení prijatých a aby využilo výsledky pre rozvoj ďalšej stratégie a politiky vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR;

K písm. a) – MV SR sa v tomto smere bude usilovať o účinnejšiu koordináciu činností medzi všetkými relevantnými subjektmi implementácie opčného protokolu.

K písm. b) – Periodické monitorovanie a hodnotenie opatrení prijatých na základe záverečného stanoviska výboru sa uskutočňuje na základe úlohy C. 1. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 593 z 2. septembra 2009 k návrhu Východiskovej správy Slovenskej republiky k Opčnému protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii, v znení „na základe vyžiadania Ministerstva zahraničných vecí SR poskytovať vecne príslušné podkladové informácie k následným periodickým správam podľa článku 12 ods. 2 Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii“. Koordinovanie, monitorovanie a hodnotenie opatrení prijatých v oblastiach pokrytých opčným protokolom sa vykonáva, ako už bolo vyššie uvedené, aj v prípade Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike na roky 2012 – 2015 a Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014.

Šírenie a zvyšovanie informovanosti

14. Výbor víta iniciatívy zmluvnej strany zamerané na zvýšenie informovanosti o opčnom protokole prostredníctvom propagačnej kampane o existencii obchodovania s ľuďmi. Výbor je napriek tomu znepokojený, že tieto kampane sa obmedzovali na prevenciu obchodovania s ľuďmi a že opčný protokol sa nedostatočne propagoval a šírili najmä medzi implementačnými agentúrami, vo verejnosti v širokom zmysle slova a medzi deťmi a že absentujú vzdelávacie programy pre deti.
15. Výbor odporúča, aby zmluvná strana pokračovala v šírení opčného protokolu medzi implementačnými agentúrami a aby zverejnila jeho ustanovenia širokej verejnosti, konkrétne najmä deťom, okrem iného prostredníctvom rozvoja a implementácie dlhodobých kampaní zameraných na zvýšenie informovanosti a vzdelávacích

programov, vrátane školských programov, o preventívnych opatreniach a škodlivých účinkoch všetkých trestných činov v ňom zahrnutých.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR;

Záverečné odporúčania zmluvných orgánov OSN adresované Slovenskej republike sú štandardne zverejňované na internetovej stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZVaEZ SR“). Slovenská republika o implementácii jednotlivých odporúčaní informuje aj v komunikácii s osobitnými procedúrami Rady OSN pre ľudské práva. Pokiaľ ide o implementáciu kampaní na zvyšovanie informovanosti a vzdelávacích programov, MZVaEZ SR je pripravené relevantným rezortom poskytnúť súčinnosť pri ich realizácii.

V rámci pôsobnosti MV SR (prezídium Policajného zboru) sú opatrenia opčného protokolu zapracované v niekoľkých projektoch realizovaných pre deti, ako napr. v celoslovenskom projekte „Správaj sa normálne“ v téme „Bingo za moje peniaze“. V rámci uvedenej témy je spracovaná problematika užívania sociálnych sietí a s tým súvisiace riziká detskej pornografie. V pôsobnosti všetkých krajských riaditeľstiev Policajného zboru boli realizované regionálne projekty a aktivity zamerané na informácie, ako sa správať, aby sa deti nestali obeťou trestného činu:

- projekty pre deti materských škôl: „Póla radí deťom“, „Snehulienka tak trochu inak“, „Dodo a jeho trampoty“, „Polícia na stope“, „Rozprávka nám to povie“, „Policajt(ka) v materskej škôlke“;
- projekty pre žiakov základných škôl: „Zvyšovanie právneho vedomia“, „Podťe s nami do toho“, „Správne sa rozhodnúť“, „Falošné vedomie“, „Zákon vo vrecku“, „Vedel si to?“.

Policajti zaradení na úseku prevencie krajských riaditeľstiev Policajného zboru a okresných riaditeľstiev Policajného zboru v roku 2012 vykonali 215 besied a prednášok zameraných na problematiku obchodovania s ľuďmi, ktoré boli určené hlavne študentom stredných škôl a žiakom II. stupňa základných škôl.

Vo väčšine z vyššie uvedených projektov bude Policajný zbor pokračovať aj v nasledujúcom období, pričom sa predpokladá aj realizácia ďalších nových projektov v oblastiach pokrytých opčným protokolom.

Odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra prostredníctvom projektov podporovaných Radou vlády SR pre prevenciu kriminality, ako aj spoluprácou v rámci projektov Európskej komisie zabezpečuje realizáciu informačných kampaní a školení, organizovaním voľnočasových aktivít pre deti a mládež, ako aj spoluprácu so školami a mimovládnyimi organizáciami, ktoré sa venujú prevencii kriminality rôzneho druhu.

Príkladom cielených opatrení zameraných proti vykorisťovaniu prostredníctvom internetu, sú napr. kampane www.beznenavisti.sk, pri ktorých implementácii spolupracujú mimovládne organizácie. Prostredníctvom Informačného centra na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality pripravilo MV SR v rámci projektu Európskej komisie aj informačné kampane: „Bez informácií sa stávaš otrokom“ – o problematike obchodovania s ľuďmi a o miestach, kde hľadať pomoc, „Viete, čo robí teraz vaše dieťa?“ – zameraná na dieťa a rodičov, a „Kampaň o právach cudzincov“.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti bude šíriť opčný protokol:

- prostredníctvom zverejnenia jeho ustanovení na svojej webovej stránke,
- spoluprácou s platformami MVO zameranými na deti a mládež,
- v relevantných pracovných skupinách pri Rade vlády SR pre MVO a pri úrade splnomocnenca.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) bude vyššie uvedené odporúčanie, ako aj ostatné odporúčania výboru, pri ktorých je zodpovedným subjektom, implementovať prostredníctvom plnenia Národného akčného plánu pre deti na roky 2013 - 2017, ktorý predstavuje základný nástroj pre cielený a koordinovaný postup pri implementácii Dohovoru o právach dieťaťa a jeho opčných protokolov na národnej úrovni. Navrhované aktivity plánu sú priamo previazané na jednotlivé ustanovenia Dohovoru o právach dieťaťa a jeho opčných protokolov, na Záverečné odporúčania Výboru OSN pre práva dieťaťa k Východiskovej a k Druhej periodickej správe Slovenskej republiky o opatreniach prijatých na plnenie záväzkov vyplývajúcich

z Dohovoru. Pri jeho koncipovaní bola zohľadnená požiadavka komplementarity k opatreniam, ktoré sa už plnia prostredníctvom iných národných akčných plánov, programov, koncepcií alebo stratégií.

MŠVVaŠ SR bude pokračovať v metodickom vedení a usmerňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu v rámci prevencie sociálnopatologických javov a kriminality v školských zariadeniach. Systém prevencie sociálnopatologických javov v podmienkach MŠVVaŠ SR sa realizuje v nasledovných rovinách: v poskytovaní cielených informácií v kontinuite s výchovno-vzdelávacím procesom, špecifickým programom a aktivitami škôl a školských zariadení, najmä v zmysle podpory právneho vedomia, zdravého životného štýlu a komunitných projektov (projekty podpory zdravia v školách, preventívne programy a projekty, najmä v oblasti prevencie násillia a šikanovania, prevencie drogových závislostí, projekty podpory duševného zdravia detí a mládeže, prevencie obchodovania s ľuďmi a pod.), podpory voľno-časových aktivít detí a mládeže, podporou vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení, s dôrazom na podporu práce učiteľov – koordinátorov prevencie.

Školenie

16. Výbor s uznaním hodnotí početné školiace aktivity uskutočnené zmluvnou stranou. Výbor je však naďalej znepokojený, že úsilie poskytnúť primerané vzdelávanie odborníkom pracujúcim s deťmi a pre deti, najmä sudcom, prokurátorom, policajtom, pedagógom a zdravotníkom a sociálnym pracovníkom nie je systematické a nepokrýva všetky oblasti, ktorým sa venuje opčný protokol.
17. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana posilnila vzdelávacie aktivity a poskytla primerané zdroje na rozvoj vzdelávacích programov venovaných všetkým oblastiam, ktorých sa týka opčný protokol, so zameraním sa na všetky kategórie odborníkov zahrnutých do jeho implementácie, ako sú sudcovia, verejný ochranca práv, verejný prokurátor, policajti, sociálni pracovníci, zdravotníci a ostatné kategórie odborníkov, ktorí pracujú s deťmi a pre deti, a médiá.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR

Spolupracujúci subjekt: Ministerstvo kultúry SR

V časti týkajúcej sa pôsobnosti MS SR nie je potrebné prijímať žiadne legislatívne opatrenia. MS SR prijíma opatrenia na ďalšie zvyšovanie povedomia o prednosti medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách pred zákonmi SR vrátane predmetných opčných protokolov k Dohovoru o právach dieťaťa v rámci vzdelávacieho procesu v rezorte justície zabezpečeného Justičnou akadémiou. V študijnom pláne pre rok 2013 bola zvýšená pozornosť venovaná aj vzdelávaniu v oblasti medzinárodného práva ľudských práv, vrátane práv dieťaťa, ako aj viktimológii (dieťa ako obeť násilnej, počítačovej a inej kriminality) a ďalším oblastiam, ktorých sa týka opčný protokol.

9. januára 2013 sa minister spravodlivosti SR a zástupcovia Justičnej akadémie SR a Generálnej prokuratúry SR dohodli na intenzívnej spolupráci pri skvalitňovaní prípravy pracovníkov súdov a prokuratúry na ich povolanie. Bola zriadená komisia pre prípravu novelizácie právnych predpisov súvisiacich so vzdelávaním cieľových skupín Justičnej akadémie a s jej právomocami.

V rámci výučby na Akadémii Policajného zboru v Bratislave sú problematiky upravené v opčnom protokole obsiahnuté v tematických plánoch viacerých predmetov zaradených v študijných plánoch bakalárskeho a magisterského stupňa štúdia v rámci študijných programov Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku a Bezpečnostnoprávne služby vo verejnej správe. Vyššie uvedené odporúčanie sa priebežne plní v rámci prednášok, cvičení, seminárov a podrobnejšie je rozpracovávané v záverečných prácach študentov bakalárskeho a magisterského štúdia.

MŠVVaŠ SR v súlade s uvedeným odporúčaním pripravuje vzdelávaciu aktivitu pre odborníkov, ktorí pracujú s deťmi, v rámci ktorej sa poskytne adekvátny priestor pre informácie o opčnom

protokole a záverečných odporúčaniach výboru. (K uvedenému pozri bližšie aj komentár k odporúčaniam č. 14.-15.).

Oblasti Opčného protokolu boli doplnené do obsahu teoretických vedomostí minimálnych štandardov pre špecializačné študijné programy v zdravotníckych povolaniach lekár – (pediatria, detská chirurgia a gynekológia a pôrodnictvo), sestra – (ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii), pôrodná asistentka – (pôrodná asistancia a starostlivosť o ženu v rodine a komunite) a Psychológ – (klinická psychológia, poradenská psychológia).

MPSVR SR v Národnej stratégii na ochranu detí pred násilím definuje úlohy k zabezpečeniu profesionality a kvality výkonu politik, vrátane vzdelávania.

Implementácia uvedeného odporúčania sa dotýka Ministerstva kultúry SR (ďalej len „MK SR“) len marginálne, a to pokiaľ ide o vzdelávanie „ostatných kategórií odborníkov, ktorí pracujú s deťmi a pre deti“, a môže byť zabezpečená prostredníctvom neformálneho vzdelávania kultúrno-osvetových pracovníkov, ktoré realizuje Národné osvetové centrum, príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, v rámci svojej činnosti v oblasti prevencie negatívnych sociálno-patologických javov v spoločnosti prostredníctvom kultúrnych mechanizmov. Vzdelávacie aktivity pre pracovníkov v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti na úrovni VÚC a miestnej a obecnej samosprávy reflektujú aj problematiku obchodovania s ľuďmi. Národné osvetové centrum tiež vydáva informačno-vzdelávací bulletin Sociálna prevencia, v rámci ktorého sú publikované aj články z oblasti obchodovania s ľuďmi.

Alokácia zdrojov

18. Výbor berie na vedomie, že správa zmluvnej strany nezahŕňa informáciu o alokácii zdrojov určených na implementáciu ustanovení opčného protokolu, najmä s ohľadom na zdroje určené na výskum a zber údajov, prevenciu trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, trestné vyšetrenie, právnu pomoc a opatrenia zamerané na fyzické a psychologické zotavenie obetí.
19. Výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby zabezpečila alokáciu dostatočných zdrojov na implementáciu všetkých oblastí, ktorým sa venuje opčný protokol, tým, že poskytne najmä potrebné personálne a finančné zdroje na vývoj a implementáciu programov zameraných na prevenciu, ochranu, fyzické a psychologické zotavenie a sociálnu reintegráciu obetí a aj na vyšetrenie a stíhanie trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;

MV SR: Alokácia dostatočných zdrojov na implementáciu všetkých oblastí, ktorým sa venuje opčný protokol bude vykonávaná primerane vzhľadom na možnosti štátneho rozpočtu a fiškálnej konsolidácie verejných financií. Mnohé z odporúčaní výboru sú už v súčasnosti implementované prostredníctvom rôznych národných stratégií, plánov a programov, na ktoré sú už vyčlenené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.

MZ SR uvedené odporúčanie plní na úrovni rezortnej príslušnosti v rámci platnej legislatívy a participáciou v akčných plánoch, programoch a stratégiách, ktoré smerujú k plneniu záverečných odporúčaní výboru. Plnenie záverečných odporúčaní výboru však závisí od vyčlenenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu do kapitoly MZ SR.

V pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVaR SR“) si uvedené odporúčanie nevyžiada potrebu legislatívnych zmien. Niektoré z záverečných odporúčaní výboru čiastočne patriacich do pôsobnosti rezortu práce, budú súčasťou pripravovaných dokumentov MPSVaR SR, akým je napríklad Národná stratégia na ochranu detí pred násilím, prípadne úlohy smerujúce k ich plneniu budú navrhnuté na zaradenie do príslušných akčných plánov, stratégií a programov.

MŠVVaŠ SR sa môže spolupodieľať pri realizácii návrhu opatrenia uvedeného v bode 19., pokiaľ ide o vývoj a implementáciu programov zameraných na prevenciu, ochranu, fyzické a psychické zotavenie a sociálnu reintegráciu detských obetí.

Spolupráca s občianskou spoločnosťou

20. Výbor s poľutovaním konštatuje, že pri príprave východiskovej správy neprebehli konzultácie s občianskou spoločnosťou a že organizácie občianskej spoločnosti, ktoré vytvorili súbor vedomostí a nadobudli odbornosť v oblastiach týkajúcich sa opčného protokolu, neboli zapojené do procesu návrhu politik a aktivít pre implementáciu opčného protokolu.
21. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana posilnila spoluprácu s občianskou spoločnosťou vo všetkých oblastiach týkajúcich sa implementácie opčného protokolu, nielen prostredníctvom podpory MVO pri ich úsilí o poskytnutie primeraných služieb pre maloleté obeť, ale aj posilnením úlohy MVO pri rozvoji a monitorovaní politik a služieb.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;

Úrad splnomocnenca pre rozvoj občianskej spoločnosti bude naďalej vytvárať a posilňovať priestor pre participáciu občianskej spoločnosti (resp. relevantných MVO s expertízou v tejto oblasti) na tvorbe politik a aktivít pre implementáciu opčného protokolu využitím svojich mechanizmov.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, bude naďalej prispievať k skvalitňovaniu práce a činností súvisiacich s pomocou obetiam násilia, okrem iného, udeľovaním akreditácie pre tie neštátne subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo poskytujú špecializované sociálne poradenstvo tejto cieľovej skupine.

V. Prevencia predaja detí, detskej prostitúcie a detskej pornografie (článok 9, odseky 1 a 2)

Opatrenia prijaté na prevenciu trestných činov, ktoré sú protokolom zakázané

22. Výbor berie na vedomie snahy uskutočnené zmluvnou stranou a zamerané na prevenciu trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol. Výbor je však znepokojený tým, že cieľené preventívne opatrenia zamerané proti vykorisťovaniu detí, vrátane ich zapájania do nútených prác, prostitúcie a pornografie a opatrenia zamerané na identifikáciu a riešenie základných príčin trestných činov a ich rozsah zostávajú obmedzené.
23. **Výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby:**

(a) uskutočnila výskum rozsahu a základných príčin vykorisťovania detí, vrátane prostitúcie a pornografie, s cieľom identifikovať rizikové deti a zhodnotiť rozsah problému.

(b) prijala cieľené preventívne opatrenia, vrátane opatrení zameraných proti vykorisťovaniu prostredníctvom internetu, a spolupracovala s medzinárodnými medzivládnyimi a mimovládnyimi organizáciami venujúcimi sa implementácii kampaní zameraných na zvýšenie informovanosti o všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR;

K písm. a) – V pôsobnosti MV SR bude uvedené odporúčanie zaradené medzi úlohy pripravovaného materiálu s názvom „Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi“ na nadchádzajúce obdobie 4 rokov, po ukončení v súčasnosti platného Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014.

K písm. b) – MV SR spolupracuje s občianskymi združeniami a mimovládnyimi organizáciami s cieľom znížiť riziká ohrozenia detí prostredníctvom internetu, a tak viesť mladú generáciu k bezpečnému a zodpovednému používaniu internetu. V tejto súvislosti úrad kriminálnej polície prezídia Policajného zboru participuje na komunitárnom programe projektu občianskeho združenia eSlovensko pod záštitou slovenského výboru pre Unicef zameraného najmä na deti a mládež, a to v rámci projektov www.pomoc.sk, www.stopline.sk, www.zodpovedne.sk a www.ovce.sk.

Cieľom projektu www.stopline.sk je prevádzkovanie národného centra pre nahlasovanie nezákonného a nevhodného obsahu a aktivít na internete, ktoré vykazujú znaky trestného činu. V rámci tohto projektu je na internete nahlasovací formulár, prostredníctvom ktorého môže verejnosť nahlasovať nezákonný alebo podozrivý obsah na internete, a tak bojovať najmä proti zneužívaniu detí (detská pornografia, sexuálne vykorisťovanie, detská prostitúcia, obchod s deťmi, grooming...), rasizmu a xenofóbií či inému obsahu alebo činnostiam, ktoré vykazujú znaky trestného činu. Takéto hlásenia sú potom distribuované jednotlivým členským štátom (podľa príslušnosti, resp. pôvodu obsahu), nakoľko občianske združenie eSlovensko je stálym členom medzinárodnej siete INHOPE. Pre tieto účely bola OEK ÚKP P PZ v roku 2012 zriadená neštandardná e-mailová adresa pcreport@minv.sk, na ktorú občianske združenie eSlovensko zasiela podozrivé hlásenia pochádzajúce zo Slovenskej republiky vykazujúce znaky trestného činu. Cieľom projektu www.zodpovedne.sk, www.ovce.sk je zriadenie a prevádzkovanie národného osvetového centra za účelom zvyšovania povedomia, šírenia osvedy o zodpovednom používaní internetu, mobilných komunikácií a nových technológií ako i prevencie pred trestnými činmi.

Sexuálna turistika zameraná na deti

24. Výbor je znepokojený nedostatkom konkrétnych informácií o politikách prevencie sexuálnej turistiky zameranej na deti a o krokoch uskutočnených s cieľom zabezpečiť, aby turistický priemysel chránil deti pred tým, aby sa stali jeho obeťami.
25. Výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby zabezpečila dostatočné opatrenia zakazujúce sexuálnu turistiku zameranú na deti a aby upravila sankcie voči jej páchatelom. Okrem toho výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby viedla dialóg a hovorila v rámci turistického priemyslu o škodlivých účinkoch sexuálnej turistiky zameranej na deti, aby šírila Globálny etický kódex cestovného ruchu Svetovej organizácie OSN pre cestovný ruch medzi cestovnými agentmi a cestovnými agentúrami a aby podporila tieto subjekty v tom, aby sa stali signatármi Kódexu správania sa pre ochranu detí pred sexuálnym vykorisťovaním v cestovnom a turistickom ruchu.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR;

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vzhľadom Vzhľadom na transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii do právneho poriadku SR odporúčanie týkajúce sa zabezpečenia dostatočných opatrení zakazujúcich sexuálnu turistiku zameranú na deti a úpravy sankcií voči páchatelom už nie je aktuálne. Platná právna úprava Trestného zákona je dostatočná na postihovanie protiprávnych činov v zmysle Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa a predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii a ďalšie zmeny v tomto ohľade už nie sú potrebné.

na svoju pôsobnosť a kompetencie zodpovedá len za plnenie uvedeného odporúčania len čiastočne, a to pokiaľ ide o šírenie Globálneho etického kódexu cestovného ruchu (GCET). Pôsobenie MDVRR SR v tomto smere spočíva najmä v osvede, publikovaní a rozširovaní informácií o GCET medzi subjektmi cestovného ruchu v Slovenskej republike, ako aj v odporúčaní subjektom cestovného dodržiavať zásady GCET v podmienkach SR.

GCET je zverejnený aj na webovej stránke ministerstva. V súvislosti s realizáciou a dodržiavaním GCET boli oslovené najmä profesijné zväzy a asociácie cestovného ruchu pôsobiace na celonárodnej úrovni s odporúčaním, aby zavádzali do svojej činnosti princípy zakotvené v kódexe, uplatňovali ich v dobrom úmysle v praxi a oboznamovali s nimi svoju členskú základňu, prípadne

vychádzajúc z GCET zostavili vlastné etické kódexy správania sa svojich členov, tak ako to urobila Slovenská asociácia cestovných kancelárií a cestovných agentúr (SACKA).

MDVRR SR má na svojej webovej stránke zverejnenú aj informáciu Svetovej organizácie cestovného ruchu (UNWTO) o kampani na ochranu detí pred zneužívaním v cestovnom ruchu.

Programy zamerané na konkrétne skupiny

26. Výbor berie na vedomie rôzne opatrenia prijaté zmluvnou stranou, ktoré sa venujú konkrétne obzvlášť zraniteľným deťom, najmä deťom, ktoré čelia chudobe, rómskym deťom a deťom bez sprievodu. Výbor však s poľutovaním konštatuje chýbajúce opatrenia a programy zamerané osobitne na dievčatá, na deti žijúce na ulici, na deti v náhradnej starostlivosti, deti utečencov a záujemcov o azyl.
27. **Výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby venovala zvýšenú pozornosť deťom, u ktorých je riziko, že sa stanú obeťami niektorého z trestných činov v zmysle opčného protokolu, obzvlášť vysoké, a to najmä dievčatám, deťom čeliacim chudobe, deťom v náhradnej starostlivosti, deťom utečencov a záujemcov o azyl, deťom bez sprievodu a deťom oddeleným od rodiny. Zmluvná strana by mala predovšetkým zaviesť mechanizmy monitorovania rizikovej situácie všetkých zraniteľných detí.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR;

Vyššie uvedené odporúčanie si v pôsobnosti MPSVaR SR nevyžiada potrebu legislatívnych zmien. K uvedenému pozri bližšie komentár MPSVR SR k odporúčaniam 17, 18 a 19.

Prioritou Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „Úrad splnomocnenca pre RK“) v oblasti integrácie Rómov boli predovšetkým 4 základné oblasti – bývanie, zdravie, vzdelávanie a začleňovanie na pracovný trh, čo sa odrazilo v príslušných dokumentoch vládnych politík Slovenskej republiky (Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015, Národná stratégia pre integráciu Rómov do roku 2020, Strednodobá koncepcia rozvoja rómskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike SOLIDARITA– INTEGRITA – INKLÚZIA 2008 – 2013, v rámci ktorej bola ustanovená aj úloha znížiť mieru výskytu sexuálnej kriminality a prostitúcie);

Úrad splnomocnenca pre RK okrem toho plnil uvedené odporúčanie najmä nasledujúcimi spôsobmi:

- účasťou na práci príslušných komisií, subkomisií, expertných skupín (napríklad pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi), ako aj poradných orgánov vlády SR;
- realizáciou aktivít v oblasti terénnej sociálnej práce, a to napríklad: vysvetľovanie pojmu obchodovanie s ľuďmi; preventívna práca s mladými ženami a dievčatami, stredoškolskou mládežou v záujme ochrany pred ich zneužívaním; informovanie mladých žien a dievčat o nebezpečenstve a dôsledkoch obchodovania s ľuďmi, o aspektoch migrácie za legálnou i nelegálnou prácou; zisťovanie obchodníkov s deťmi, ktorí často zneužívajú chudobu rodičov; poukazovanie na spôsoby vykorisťovania, spôsob nábory, krajiny pôvodu, tranzitu a cieľové krajiny. Uvedené aktivity bude úrad realizovať od prípadu k prípadu aj naďalej. Úrad splnomocnenca pre RK taktiež spolupracuje pri realizácii projektu policajných špecialistov;
- v rámci realizácie monitorovacích mechanizmov na základe uvedeného odporúčania sa Úrad splnomocnenca pre RK stotožnil v príslušných orgánoch s potrebou vybudovania tohto mechanizmu. Uvedenú problematiku v súvislosti s monitorovaním stratégie riešil a rieši na národnej aj medzinárodnej úrovni, napríklad v rámci grantového systému EÚ v programe Progress vo vzťahu k spracovaniu dát;
- poskytovaním poradenstva a sprostredkovaním právnej pomoci, či príslušnej administratívnej intervencie v konkrétnych oznamovaných prípadoch poškodenými alebo prípadne pracovníkmi regionálnych kancelárií, vrátane odovzdávania informácií orgánom činným v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Migračný úrad MV SR venuje v procese azylového konania osobitnú pozornosť rizikovým skupinám žiadateľov o azyl (osamelým ženám, matkám s deťmi, hendikepovaným osobám), ako aj neplnoletým osobám a ich možnému zneužívaniu po psychickej a telesnej stránke. V prípade zistenia obchodovania alebo iných foriem zneužívania, sú tieto osoby zverené do ochrany organizácií zaoberajúcich sa pomocou týraným a alebo inak zneužívaným osobám a sú tiež kontaktované špeciálne zložky Policajného zboru, ktoré prijímajú adekvátne opatrenia proti aktérom takýchto násilných trestných činov.

V rámci starostlivosti a zabezpečenia maloletých žiadateľov bez sprievodu na území Slovenskej republiky sa dlhodobo využívajú projekty Európskeho utečeneckého fondu, realizované v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami v azylových zariadeniach migračného úradu MV SR. V rámci preventívnych opatrení voči možnému zneužívaniu maloletých osôb, ktoré získali medzinárodnú ochranu (doplňkovú ochranu, azyl) využíva migračný úrad MV SR širokú škálu integračných opatrení.

V nasledujúcom období sa bude daná problematika riešiť v rámci nových projektov, ako napr. „Obec Rovné – pomoc žiadateľom o azyl“, ktorý bude obec Rovné zabezpečovať prostredníctvom služieb sociálnych pracovníkov. Projekt bude zrealizovaný v záchytnom tábore Humenné a v pobytovom tábore Opatovská Nová Ves. V pobytovom tábore Rohovce zrealizuje projekt „Lepšia kvalita života pre všetkých V“ mimovládna organizácia Slovenská humanitná rada (ďalej len „SHR“). Na úrovni integrácie osôb, ktoré získali medzinárodnú ochranu, sa realizuje v súčasnosti integračný projekt občianskeho združenia Marginal pod názvom „STEP“ pre oblasť stredného a východného Slovenska a projekt „ASAP IV“ pre západné Slovensko, ktorého realizátorom je mimovládna organizácia SHR.

V súvislosti so zberom údajov o maloletých žiadateľoch o azyl bolo v nadväznosti na uvedené odporúčanie vydané usmernenie riaditeľa migračného úradu MV SR adresované všetkým azylovým zariadeniam a odborným útvarom migračného úradu MV SR, týkajúce sa spracúvania a odovzdávania ďalších potrebných údajov o uvedených maloletých osobách.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR bude v súvislosti s vyššie uvedeným odporúčaním venovať zvýšenú pozornosť deťom v špeciálnych výchovných zariadeniach, najmä prostredníctvom monitoringu štátnou školskou inšpekciou. (K uvedenému pozri bližšie komentár k odporúчанию č. 14.-15.)

VI. Zákaz predaja detí, detskej prostitúcie a detskej pornografie (články 3, 4, odseky 2 a 3, 5, 6 a 7)

Existujúce trestnoprávne alebo trestné zákony a nariadenia

28. Napriek tomu, že výbor s uznaním berie na vedomie ustanovenia Trestného zákonníka, ktoré zakazujú obchodovanie s ľuďmi a deťmi, ako aj série ustanovení, ktoré zakazujú sexuálne zneužívanie dieťaťa, obchodovanie s orgánmi detí alebo zapájanie detí do nútených prác, naďalej sa obáva, že Trestný zákonník nedostatočne konkretizuje všetky trestné činy obsiahnuté v opčnom protokole.
29. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana upravila Trestný zákonník a zaviedla trestnú zodpovednosť za:**
 - (a) predaj detí ponúkaním, dodaním alebo prijatím, akýmkoľvek spôsobom, dieťaťa na účely sexuálneho vykorisťovania, prenosom orgánov dieťaťa za účelom zisku alebo zapojením dieťaťa do nútených prác alebo nevhodným vynucovaním si súhlasu, v pozícii sprostredkovateľa, s adopciou dieťaťa porušujúc tým príslušné právne ustanovenia týkajúce sa adopcie.
 - (b) ponúkanie, získavanie, obstarávanie alebo poskytovanie dieťaťa na detskú prostitúciu.
 - (c) tvorbu, distribúciu, šírenie, dovoz, vývoz, ponúkanie, predaj, držbu alebo vedomý prístup k detskej pornografii alebo jej vedomé sledovanie, vrátane virtuálnej

detskej pornografie, sugestívne zobrazovanie detí, ktoré nezachytáva deti pri vyslovenej sexuálnej aktivite (detská erotika).

(d) Pokus o spáchanie ktoréhokoľvek z týchto činov a spolupáchatel'stvo alebo účasť na ktoromkoľvek z týchto činov.

(e) Výrobu a šírenie vecnej reklamy ktoréhokoľvek z týchto činov.

Zodpovedné subjekty: podľa stanoviska Ministerstva spravodlivosti SR uvedené odporúčanie už nie je aktuálne.

Predmetné odporúčanie bolo realizované v rámci transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii do právneho poriadku SR. Súčasná právna úprava Trestného zákona už postihuje všetky protiprávne činy voči dieťaťu uvedené v tomto bode.

Stíhanie

30. Výbor víta kroky uskutočnené zmluvnou stranou v boji proti obchodovaniu s deťmi, vrátane prijatia Národného akčného plánu boja proti obchodovaniu s ľuďmi, a Národnej stratégie boja proti obchodovaniu s ľuďmi, ale naďalej je znepokojený z pokračovania obchodovania s ľuďmi na Slovensku a z nedostatku informácií o výsledkoch snáh zmluvnej strany. Výbor s uznaním berie tiež na vedomie, že zmluvná strana ustanovila konkrétnu jednotku na vyšetrovanie a stíhanie organizovanej korupcie v rámci polície. Výbor však s poľutovaním konštatuje, že neexistuje konkrétny zákon, ktorý by zabezpečil účinné vymáhanie a sankcie proti organizovaným trestným činom a korupcii v rámci polície.

31. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana:**

(a) účinne implementovala svoj Národný akčný plán boja proti obchodovaniu s ľuďmi a zabezpečila jeho plnú kompatibilitu s protokolom,

(b) zhodnotila fenomén obchodovania s deťmi a zozbierala systematicky rozlíšené údaje s cieľom zlepšiť boj proti tomuto fenoménu,

(c) prijala zákon na potlačanie organizovaných trestných činov a korupcie, vrátane trestných činov a korupcie, ktorú páchajú príslušníci Policajného zboru, a prijala Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu, vrátane Protokolu o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR

K písm. a) – MV SR: V súčasnosti je aktuálny Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014, prijatý uznesením vlády SR č. 96 zo 16. februára 2011. Pri jeho spracovaní boli zohľadnené aj odporúčania medzinárodných organizácií.

K písm. b) – MV SR predložilo v roku 2010 Európskej komisii žiadosť o udelenie grantu na realizáciu projektu „Prevencia a rozšírený harmonizovaný systém zberu dát o obchodovaní s ľuďmi“, so zameraním na vytvorenie podmienok pre zabezpečenie systematického, koordinovaného a harmonizovaného zberu dát o obchodovaní s ľuďmi v Slovenskej republike a zvýšenie povedomia širokej verejnosti, ako aj zástupcov vybraných odborných štátnych i neštátnych subjektov o problematike obchodovania s ľuďmi, s ohľadom na nové formy obchodovania s ľuďmi, zvlášť na nútenú prácu. Gestorom informačného systému je zariadenie MV SR, Informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a prevenciu kriminality, ktoré sa primárne venuje problematike obchodovania s ľuďmi. Projekt bol ukončený v marci 2013.

Informačný systém umožňuje oprávneným osobám podľa rozsahu pridelených prístupových práv využívať najmä tieto funkcie: zaevidovanie údajov o obetiach; zaevidovanie údajov o páchatel'och; zaevidovanie údajov o prípade; zhromažďovanie dát; spájanie obetí a páchatel'ov do prípadov; lustrovanie obetí, páchatel'ov a prípadov; výstupy a tlačové zostavy; reporty o obetiach, páchatel'och a prípadoch.

K písm c) – MV SR: Princíp jednotnej trestnoprávnej úpravy sa v slovenskom, predtým československom práve uplatňuje prakticky v celej novodobej histórii, a až na niekoľko málo výnimiek trestné kódexy upravovali všetky trestnoprávne inštitúty. Rekodifikovaný Trestný zákon účinný od 1.1. 2006 zrušil aj do toho času jediný platný zákon č. 165/1950 Zb. na ochranu mieru upravujúci trestný čin proti mieru, a v súčasnosti upravuje všetky hmotnoprávne inštitúty trestného práva bez výnimky. Tento princíp sa uplatňuje v záujme požiadavky právnej istoty v slovenskom práve. Trieštenie trestnoprávnych hmotných noriem je vzhľadom na súčasný právny stav neprijateľné. Rovnako sa prieči elementárnym princípom slovenskej trestnoprávnej úpravy zlučovanie vybraných hmotných a procesných trestnoprávnych inštitútov. Preto nemožno akceptovať odporúčanie prijať osobitný zákon upravujúci organizované trestné činy a korupciu, ako aj postup na ich potláčanie.

Slovenský právny poriadok v súčasnosti disponuje a aj v minulosti disponoval právnou úpravou zakotvujúcou stíhanie organizovanej kriminality a korupcie. Slovenský Trestný zákon síce neobsahuje, s výnimkou trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a trestného činu založenia, zosnovania a podporovania teroristickej skupiny podľa § 297 Trestného zákona, samostatné trestné činy spáchané organizovanou skupinou alebo nebezpečným zoskupením, to však neznamená, že neexistuje úprava, podľa ktorej možno postihnúť členov organizovaných skupín alebo nebezpečných zoskupení. Ak je pre určitý trestný čin podstatné, či sa ho dopustil člen organizovanej skupiny alebo nebezpečného zoskupenia, táto skutočnosť má vždy za následok použitie vyššej trestnej sadzby tohto trestného činu. Prevažná väčšina trestných činov túto skutočnosť zohľadňuje, či už ide o násilnú, majetkovú alebo ekonomickú kriminalitu.

Rovnaké pravidlá platia aj pri posudzovaní trestných činov policajtov. Aj keď neexistuje žiaden trestný čin, ktorého páchatelom môže byť výlučne policajt, nie je dôvod uzatvárať, že policajti nie sú postihnutelní za trestné činy. Príslušníci Policajného zboru sú jednou z kategórií pojmu verejného činiteľa. Na druhej strane nemožno tiež tvrdiť, že policajta možno postihnúť len za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona alebo trestný čin marenia úlohy verejným činiteľom podľa § 327 Trestného zákona, prípadne aj § 327a Trestného zákona. Prevažná väčšina ostatných trestných činov obsahuje ustanovenie, na základe ktorého je dôvodom na použitie vyššej trestnej sadzby, ak ho páchatel spáchal ako verejný činiteľ (zvlášť charakteristické je to pri trestných činoch korupcie) alebo ak páchatel porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu z jeho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že Slovenská republika má hmotnoprávnu úpravu týkajúcu sa organizovaných trestných činov a korupcie, vrátane tej, ktorú páchajú príslušníci Policajného zboru, a preto nie je potrebné takúto právnú úpravu prijímať, zvlášť nie osobitným zákonom.

V praxi sa možno často stretnúť s nesprávnou interpretáciou noriem slovenského trestného práva, s nedôsledným porovnávaním slovenských noriem so zahraničnými, so záverom, že u nás neexistuje určitá právna úprava, ktorú má iný štát upravenú v jedinom ustanovení alebo v samostatnom predpise, a pritom táto úprava u nás existuje, avšak v inej forme. V prípade, že za implementáciu vyššie uvedeného odporúčania by bolo okrem prijatia osobitného zákona možné považovať aj prijatie normy alebo súboru noriem upravujúcej „potláčanie organizovaných trestných činov a korupcie, vrátane trestných činov a korupcie, ktorú páchajú príslušníci Policajného zboru“ v už existujúcom predpise (Trestnom zákone), je takáto nesprávna interpretácia celkom zjavná. V opačnom prípade by nemohlo dôjsť k odporúčaniu prijatia právnej úpravy, ktorá už na Slovensku dlhodobo existuje a aktívne sa využíva.

K uvedenému odporúčaniam možno ešte spomenúť Strategický plán boja proti korupcii v Slovenskej republike, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 517/2011 z 10. augusta 2011. Na zabezpečenie plnenia uvedeného uznesenia a na vytvorenie monitorovacieho, koordinačného a kontrolného orgánu v oblasti boja proti korupcii bola rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky zriadená medzirezortná pracovná skupina expertov. Úlohy vyplývajúce zo strategického plánu boja proti korupcii v Slovenskej republike sa priebežne plnia.

Pokiaľ ide o ratifikáciu medzinárodných dohovorov uvedených v písm. c), Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu bol v mene Slovenskej republiky podpísaný 14. decembra

2000 v Palerme, prezident Slovenskej republiky dohovor ratifikoval 20. novembra 2003 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť dňa 2. januára 2004 v súlade s článkom 38. ods. 2. Protokol o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, dopĺňajúci Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu bol v mene Slovenskej republiky podpísaný 15. novembra 2001, prezident Slovenskej republiky protokol ratifikoval 25. augusta 2004, a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 21. októbra 2004 podľa čl. 17 ods. 2.

Beztretnosť

32. Výbor berie na vedomie informácie v správe zmluvnej strany, že osoby usvedčené z trestného činu podľa § 181 Trestného zákonníka (obchodovanie s deťmi) budú podliehať nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 až 25 rokov. Výbor je však vážne znepokojený tým, že väčšina osôb usvedčených z obchodovania v roku 2008 dostala podmienené tresty a nedostali sa do väzenia a neodpykali si žiaden trest odňatia slobody.
33. Výbor odporúča, aby zmluvná strana prijala všetky potrebné opatrenia v boji proti beztretnosti, ktorú majú páchatelia trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, a aby za týmto účelom upriamila pozornosť príslušníkov Policajného zboru, vrátane sudcov, na tresty, ktoré im je možné udeliť v prípade nečinnosti alebo korupcie a aj na potrebu zabezpečiť, aby osoby usvedčené z obchodovania s deťmi dostali tresty primerané z hľadiska závažnosti spáchaného trestného činu. Žiada tiež zmluvnú stranu, aby zabezpečila, že zákon bude vymožitelný v praxi a aby príslušníci Policajného zboru boli v tomto smere zaškolení.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR;

MS SR zriadilo k 1. januáru 2013 protikorupčnú linku na nahlasovanie podozrení z korupčného správania sudcov a zamestnancov rezortu justície, t.j. korupcie na okresných a krajských súdoch, Špecializovanom trestnom súde, v Centre právnej pomoci, Justičnej akadémii, Inštitúte vzdelávania MS SR, Zbore väzenskej a justičnej stráže a na MS SR, ako ústrednom orgáne štátnej správy pre súdy a väzenstvo. Podozrenie zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie alebo zneužitia právomoci verejného činiteľa (v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona je možné oznámiť telefonicky (na čísle 02/54416616) alebo elektronicky (na e-mailovej adrese antikor_mssr_54416616@justice.sk). Oznamovateľ bude o výsledku prešetrenia podnetu informovaný, len ak uvedie svoje kontaktné údaje.

Protikorupčná linka neslúži na podávanie podaní, resp. sťažností podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 9/2010 Z. z., zákon č. 382/2004 Z. z., zákon č. 233/1995 Z. z., zákon č. 757/2004 Z. z., č. 211/2000 Z. z. a pod.), ani na priame podávanie trestných oznámení, ktoré patria do kompetencie orgánov činných v trestnom konaní (polícia a prokuratúra).

V rámci organizačných celkov sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR (ďalej len „SKIS MV SR“) bol zriadený odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite úradu inšpekčnej služby SKIS MV SR, ktorý okrem iného plní aj úlohy na úseku boja proti korupcii a ďalšej závažnej trestnej činnosti v Policajnom zbore a navrhuje opatrenia na jej odstránenie.

SKIS MV SR spracováva každý rok Správu o trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru za príslušný kalendárny rok, s ktorou sú oboznámení všetci policajti organizačných zložiek prezídia Policajného zboru.

Policajti organizačných zložiek Prezídia Policajného zboru sú pravidelne preškolení z niektorých interných aktov riadenia a z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ako napr:

- *Nariadenie ministra vnútra SR č. 3/2002 o etickom kódexe príslušníka PZ v znení N MV SR č. 6/2003 a N MV SR č. 40/2004*
- *Nariadenie ministra vnútra SR č. 18/2008 o niektorých konaniach, ktoré zakladajú dôvod prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru v znení čl. II nariadenia ministra vnútra SR č. 96/2011;*

Zodpovednosť právnických osôb

34. Výbor je znepokojený, že právnické osoby, vrátane spoločností, nemajú trestnú zodpovednosť v zmysle legislatívy zmluvnej strany za trestné činy, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.
35. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana upravila návrh novely Trestného zákonníka tak, aby zabezpečila úplnú a priamu trestnú zodpovednosť právnických osôb za trestné činy, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo spravodlivosti SR:

Súčasná právna úprava (model tzv. nepriamej trestnoprávnej zodpovednosti právnických osôb), keď trestne zodpovedné sú len fyzické osoby konajúce v mene právnickej osoby, pričom Trestný zákon umožňuje právnických osobám v trestnom konaní uložiť niektoré trestnoprávne sankcie, ktoré však nie sú definované ako tresty, ale len ako ochranné opatrenia podľa § 83a a § 83b Trestného zákona, je predmetom opakovaných odporúčaní medzinárodných organizácií a orgánov, podľa právneho názoru ktorých nie je dostatočná.

MS SR preto pripravilo a predložilo do legislatívneho procesu návrh zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb (lex specialis), pričom účinnosť zákona je predbežne stanovená na 1. január 2015. Tento návrh zákona zavedie model tzv. priamej trestnoprávnej zodpovednosti právnických osôb, ktorý sa uplatňuje v anglo-americkom systéme práva (napr. v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska).

Extrateritoriálna súdna právomoc a vydávanie zločincov

36. Napriek tomu, že výbor víta skutočnosť, že zmluvná strana môže uplatniť svoju súdnu právomoc v prípade trestných činov spáchaných v cudzine jej občanmi alebo na jej občanoch, s poľutovaním konštatuje, že pasívna osobná súdna právomoc v súvislosti s maloletými obeťami nebola doteraz ustanovená. Výbor je tiež znepokojený, že zmluvná strana nepovažuje článok 5 opčného protokolu za právny základ pre vydanie páchatel'a v prípade, ak chýba bilaterálna alebo multilaterálna dohoda o vydávaní zločincov.
37. **Výbor odporúča, aby zmluvná strana prijala kroky, ktoré by zabezpečili, že národná legislatíva umožní ustanovenie a uplatnenie extrateritoriálnej súdnej právomoci v prípade všetkých trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, a aby považovala článok 5 opčného protokolu za právny základ pre vydávanie zločincov v prípade, že chýba bilaterálna alebo multilaterálna dohoda o vydávaní zločincov.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo spravodlivosti SR:

V súčasnosti prebiehajú rokovania expertov MS SR, MV SR a Generálnej prokuratúry SR o možnostiach úplnej implementácie čl. 5 ods. 2 opčného protokolu. Splnenie uvedeného odporúčania MS SR si už v súčasnosti nevyžaduje prijatie ďalších legislatívnych opatrení, resp. novelizáciu príslušných ustanovení piatej časti Trestného poriadku (Právny styk s cudzinou) a všeobecnej časti Trestného zákona na účely úplnej implementácie článku 5 ods. 2 opčného protokolu.

VII. Ochrana práv maloletých obetí (článok 8 a 9, odseky 3 a 4)

Opatrenia prijaté na ochranu práv a záujmov maloletých obetí trestných činov zakázaných podľa opčného protokolu

38. Výbor víta prijatie vzdelávacieho programu zameraného na oblasť identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi. Napriek tomu je výbor znepokojený tým, že takéto snahy nie sú dostatočné a neboli dostatočne inštitucionalizované, najmä vo svetle údajov zmluvnej strany, ktoré poskytla vo svojich písomných odpovediach, o veľmi nízkom počte maloletých obetí.
39. **Vo svetle článku 9, odseku 3 opčného protokolu výbor odporúča, aby zmluvná strana:**

(a) vytvorila mechanizmy a postupy včasnej identifikácie maloletých obetí trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol, vrátane zavedenia mechanizmov spolupráce medzi agentúrami policajných zložiek a príslušnými ministerstvami. Ďalej odporúča, aby boli pracovníci zodpovední za takúto identifikáciu zaškolení v oblasti práv dieťaťa, ochrany dieťaťa a zručností na vedenie rozhovorov, vrátane sudcov, prokurátorov, verejného ochrancu práv, policajtov, sociálnych pracovníkov, zdravotníckeho personálu a ďalších odborníkov pracujúcich s maloletými obeťami,

(b) vydali jasné pokyny pre všetkých prokurátorov na aktívne stíhanie takých prípadov,

(c) zabezpečila, aby mechanizmy sťažností boli jednoducho prístupné a dostupné deťom, ktorých práva boli poškodené,

(d) zabezpečila, že novoprijatý jazykový zákon (obmedzujúci používanie niektorého jazyka členov EÚ vo verejných inštitúciách) nebude obmedzovať používanie materinského jazyka maloletých obetí zo strany úradov v procese identifikácie a ochrany.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR.

K písm. a) – MV SR v spolupráci s lektormi Medzinárodnej organizácie pre migráciu Bratislava uskutočňuje od roku 2008 školenia s názvom „Identifikácia obetí obchodovania s ľuďmi“ (Posilnenie kapacít organizácií a odborníkov referenčného systému na zabezpečovanie komplexnej starostlivosti a pomoci obchodovaným osobám). Cieľom týchto školení je budovanie kapacít štátnych i neštátnych subjektov pracujúcich s „ohrozenými skupinami“, zvýšiť odbornosť, schopnosť včasnej identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi a podporiť šírenie preventívnych informácií o fenoméne obchodovania, ako aj o Programe podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi.

Príslušníci Policajného zboru po prijatí do služobného pomeru v rámci základného policajného vzdelávania na stredných odborných školách Policajného zboru absolvujú pomaturitné kvalifikačné štúdium, počas ktorého sa venuje pozornosť oblasti práv dieťaťa a jeho ochrany v predmete Etika a psychológia policajnej práce, v ktorom je poslucháčom prezentovaná aj téma zvláštností výsluchu maloletého a v predmete Kriminalistika, v ktorom sa venuje aktivita teoretickej prípravy a praktickej realizácii osobitostí taktických postupov policajta pri výsluchu maloletých a mladistvých osôb. Príslušníci Policajného zboru v stálej štátnej službe v rámci pomaturitného zdokonaľovacieho vzdelávania (tzv. dôstojnícka príprava) na stredných školách Policajného zboru získavajú zodpovedajúce informácie v predmete Kriminalistika, kde je prezentovaná aj téma prípravy a taktického postupu policajta pri výsluchu maloletých a mladistvých osôb.

Pokiaľ ide o školenia realizované v rámci MS SR, bližšie viď. komentár k odporúčaniu č. 17. a podujatia v rámci študijného plánu na rok 2013 so zameraním na psychologické aspekty práce sudcu a prokurátora.

K písm. a) – MZ SR: Oblasť včasnej identifikácie maloletých obetí trestných činov bola doplnená do obsahu teoretických vedomostí minimálnych štandardov ďalšieho vzdelávania určených pre zdravotníckych pracovníkov, ktorí prichádzajú pri výkone svojho povolania do kontaktu s deťmi v zdravotníckych povolaniach lekár (pediatra, detská chirurgia a gynekológia a pôrodníctvo) , sestra (ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii), pôrodná asistentka (pôrodná asistancia a starostlivosť o ženu v rodine a komunite) a psychológ (klinická psychológia, poradenská psychológia).

Na účel včasnej identifikácie maloletých obetí trestných činov, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol vrátane medzirezortnej spolupráce, vydalo MZ SR odborné usmernenie o príznakoch a diagnostike zanedbávania, týrania alebo zneužívania maloletej osoby a o postupe poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri oznamovaní podozrenia na zanedbávanie, týranie alebo zneužívanie maloletej

osoby. Odborné usmernenie je uverejnené v čiastke 39-60/2012 Vestníka MZ SR a nadobudlo účinnosť 1. januára 2013. Jeho účelom je oboznámiť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí sú držiteľmi povolenia alebo držiteľmi licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, s príznakmi a diagnostikou zanedbávania, týrania alebo zneužívania maloletej osoby a spresniť postup poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri dodržiavaní povinnosti ustanovenej v § 79 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyššie uvedené odporúčanie si v pôsobnosti MPSVaR SR nevyžiada potrebu legislatívnych zmien. Podľa ustanovenia § 7 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je každý povinný upozorniť orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na porušovanie práv dieťaťa. Ak je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately upozornený na použitie hrubých alebo ponižujúcich foriem zaobchádzania a foriem trestania dieťaťa, alebo ak pri výkone opatrení podľa tohto zákona zistí ich použitie rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, je povinný, v závislosti od ich povahy a závažnosti, uplatniť niektoré z opatrení podľa zákona. Podozrenie z porušovania práv dieťaťa je možné anonymne nahlásiť na bezplatnú oznamovaciu linku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

K písm c) – Deti sú preventívne informované detskému veku prijateľným a zrozumiteľným spôsobom najmä o ombudsmanovi a o Dohovore o právach dieťaťa a jeho opčných protokoloch, aj prostredníctvom webovej stránky <http://www.detskyombudsman.sk/>, na ktorej je zverejnený spomínaný dohovor vrátane jeho opčných protokolov. Táto webová stránka zároveň obsahuje aj ďalšie linky na orgány štátnej správy alebo iné nezávislé orgány vrátane kontaktných údajov na Kancelárii verejného ochrancu práv. Linke detskej dôvery je venovaná webová stránka <http://www.linkadeti.sk/>.

K písm. d)

Predmetné odporúčanie výboru nevychádza zo skutočného stavu v oblasti právnej úpravy používania štátneho jazyka. Zákon o štátnom jazyku plne rešpektuje práva zakotvené v medzinárodných dohovoroch, ku ktorým Slovenská republika pristúpila, a žiadnym spôsobom neobmedzuje používanie materinského jazyka maloletých obetí zo strany úradov v procese identifikácie a ochrany.

Ochranné opatrenia systému trestnoprávnej spravodlivosti

40. Výbor berie na vedomie iniciatívu na zahrnutie maloletých obetí a ochranu svedkov do zákona o trestnom poriadku a víta škálu opatrení zameraných na ochranu maloletých obetí, maloletých svedkov a spolupracovníkov v trestnom konaní. Výbor je napriek tomu znepokojený tým, že špeciálne ochranné opatrenia vo vzťahu k výsluchu sa vzťahujú len na deti, ktoré majú menej než 15 rokov, a sú často ponechané na zváženie a kompetenciu sudcu.
41. Výbor dôrazne odporúča, aby zmluvná strana zabezpečila prijatie špeciálnych ochranných opatrení v trestnom konaní so vzťahom na všetky maloleté obeť a svedkov do 18. roku života a aby tieto opatrenia boli považované za povinné. Výbor predovšetkým odporúča, aby zmluvná strana zabezpečila prostredníctvom primeraných právnych ustanovení a nariadení, že všetky maloleté obeť a/alebo svedkovia trestných činov bez ohľadu na vek a skupinu, napr. maloleté obeť zneužívania, domáceho násillia, sexuálneho a ekonomického vykorisťovania, únosu, obchodovania a svedkovia takýchto trestných činov budú mať ochranu, ktorú predpisuje dohovor, a že zmluvná strana vezme plne do úvahy Pravidlá OSN týkajúce sa spravodlivosti pre maloleté obeť a svedkov trestných činov (príloha k rezolúcii Hospodárskej a sociálnej rady 2005/20).

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo spravodlivosti SR;

V zmysle Trestného poriadku je orgán činný v trestnom konaní povinný pri prvom kontakte s každým poškodeným poskytnúť mu v písomnej forme informácie o jeho právach v trestnom konaní a o organizáciách na pomoc poškodeným vrátane služieb nimi poskytovaných. Organizáciou na pomoc poškodeným sa na účely Trestného zákona rozumie mimovládna organizácia zriadená podľa osobitného zákona, ktorá poskytuje bezodplatnú pomoc poškodeným. Ak je poškodená osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykonáva jej práva podľa Trestného zákona jej zákonný zástupca, ktorý môže splnomocniť zastupovaním aj organizáciu na pomoc obetiam trestných činov. V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva a je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie ustanovia na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným maloletá osoba, sa za opatrovníka ustanoví najmä štátny orgán alebo poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

V novele Trestného poriadku (s účinnosťou od 1.8. 2013) sa explicitne vymedzila možnosť trestne nestíhať ani neukladať obetiam obchodovania s ľuďmi, resp. sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania, tresty za svoju účasť na trestnej činnosti, ak boli na páchanie tejto trestnej činnosti donútené v priamej súvislosti s tým, že boli vystavené akémukoľvek zo skutkov, ktoré sú predmetom súvisiacich implementovaných smerníc EÚ. V tomto ohľade bola zavedená aj osobitná úprava pre zastavenie trestného stíhania prokurátorom.

V súvislosti s požiadavkami transponovaných smerníc EÚ na zvýšenie ochranu detských obetí sa v uvedenej novele obmedzila možnosť vedenia konfrontácie s obvineným u detských obetí, na ktorých bol spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi alebo niektorý z trestných činov proti ľudskej dôstojnosti a to tým spôsobom, že konfrontáciu obvineného a detskou obeťou bude možné použiť v prípade svedka mladšieho ako 18 rokov, na ktorom bol spáchaný takýto trestný čin, len výnimočne, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci; pričom u svedka poškodeného mladšieho ako 15 rokov takýto postup nebude možné využiť vôbec. Cieľom je minimalizovať riziko sekundárnej viktimizácie detských obetí zabránením priamemu kontaktu s páchatelom v trestnom konaní.

V súlade s požiadavkami transponovaných smerníc sa v rámci posilnenia práv detských obetí zároveň rozšírila aplikácia § 135 Trestného poriadku (ktorý upravuje osobitný postup orgánov činných v trestnom konaní v prípade, ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 15 rokov o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj), na všetky detské obeť, ktoré nedovršili 18 rokov.

Zotavenie a reintegrácia obetí

42. Výbor je znepokojený absenciou informácií o programoch pomoci pri zotavení a reintegrácii maloletých obetí v zmysle opčného protokolu.
43. Výbor odporúča, aby zmluvná strana:

(a) prijala všetky potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, že maloleté obeť trestných činov podľa opčného protokolu, najmä deti zahraničného pôvodu, dostanú primeranú pomoc, vrátane plnej spoločenskej reintegrácie a fyzického a psychologického zotavenia, okrem iného účinnou implementáciou plánovaných rehabilitačných programov,

(b) zaručila, aby všetky maloleté obeť, vrátane obetí, ktoré nie sú občanmi alebo rezidentmi zmluvnej strany, mali prístup k primeraným a nediskriminačným postupom získania náhrady škôd od tých, ktorí nesú právnu zodpovednosť, v súlade s článkom 9, odsek 4 opčného dohovoru, a ustanovila kompenzačný fond pre obeť pre prípady, keď obeť nemôžu vymôcť náhradu od páchatel'a,

(c) prijala opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, že programy rehabilitácie a bezpečného návratu budú dostupné na celom jej území.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo spravodlivosti SR;

K písm. a) a c) – Rozsah a kvalita služieb poskytovaných vnútroštátnym i nadnárodným obetiam obchodovania s ľuďmi (t.j. aj maloleté obeť) sú stanovené v Nariadení Ministerstva vnútra SR

č. 47/2008 o zabezpečení programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi. Obom kategóriám obetí v zmysle princípu rovnosti a nediskriminácie sú poskytované služby podľa ich individuálnych potrieb na rovnakej úrovni s tým, že starostlivosť o zahraničnú obeť počíta s viacerými opatreniami vo vzťahu k jazykovej bariére, legalizácii pobytu cudzinca a k dobrovoľnému návratu do krajiny pôvodu. Komplexná starostlivosť je obetiam obchodovania s ľuďmi – občanom Slovenskej republiky i cudzincom poskytovaná počas doby krízovej starostlivosti, resp. doby na zotavenie v trvaní 90 dní. Po uplynutí tejto doby je v prípade rozhodnutia obete o spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní poskytovaná komplexná starostlivosť počas celej doby trestného konania. Po ukončení trestného konania je podľa potreby starostlivosť poskytovaná počas doby reintegrácie v trvaní 90 dní. V prípade, že sa obeť nerozhodne spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, je poskytovaná komplexná starostlivosť obeti, ktorá je občanom Slovenskej republiky počas doby na jej reintegráciu v trvaní 90 dní a obeť obchodovania s ľuďmi – cudzincovi je poskytovaná počas doby jej prípravy na návrat do krajiny pôvodu.

Zabezpečenie primeranej pomoci pre fyzické a psychické zotavenie sa vykonáva v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti v súlade s ustanovením § 11 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré ustanovuje právo každého na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Toto právo sa v zmysle uvedeného ustanovenia zaručuje rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v zdravotnej starostlivosti ustanovenou osobitným predpisom. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia. S cieľom včasnej identifikácie detí spomedzi cudzincov, ktorí sa vyhlasujú za maloleté osoby bez zákonného zástupcu, určenie veku (či ide o maloletú osobu alebo plnoletú osobu) zabezpečuje policajný útvar a táto činnosť sa vykonáva v zmysle § 111 ods. 6 a § 127 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zdravotná starostlivosť obetiam trestných činom podľa opčného protokolu vrátane detí zahraničného pôvodu sa poskytuje v súlade s platným právnym poriadkom. Uplatňujú sa príslušné ustanovenia zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

MV SR v zmysle ustanovenia § 22 ods. 5 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) uhrádza neodkladnú zdravotnú starostlivosť za žiadateľa, ktorý nie je verejne zdravotne poistený a v prípadoch hodných osobitného zreteľa, ak sa na základe individuálneho posúdenia zdravotného stavu žiadateľa zistia osobitné potreby na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, MV SR uhradí aj poskytnutie tejto zdravotnej starostlivosti.

MV SR zároveň v zmysle tohto ustanovenia zabezpečí vhodnú zdravotnú starostlivosť maloletým žiadateľom o udelenie azylu, ktorí sú obeťami zneužívania, zanedbávania, vykorisťovania, mučenia alebo krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo ktorí trpeli na následky ozbrojeného konfliktu.

V prípade cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana a nie je verejne zdravotne poistený, MV SR v zmysle ustanovenia § 27c ods. 3 zákona o azyle uhradí zdravotnú starostlivosť poskytnutú na území SR v rozsahu, v akom sa uhrádza na základe verejného zdravotného poistenia.

V súlade s ustanovením § 3 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov je povinne zdravotne poistenou osobou aj maloletý cudzinec, ktorý sa zdržiava na území SR bez zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby zodpovednej za jeho výchovu a poskytuje sa mu starostlivosť v zariadení, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu. Takýto maloletý cudzinec je

zúčastnený na systéme verejného zdravotného poistenia ako poistenec, za ktorého poistné na verejné zdravotné poistenie uhrádza štát. Zdravotná starostlivosť sa mu poskytuje v súlade s platnými právnymi predpismi (zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti; zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o doplnení niektorých zákonov).

V pôsobnosti MPSVaR SR si vyššie uvedené odporúčanie nevyžiada potrebu legislatívnych zmien. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva potrebné správne, sociálne a výchovné opatrenia na ochranu detí pred akýmkoľvek telesným alebo duševným násilím, urážaním alebo zneužívaním, včítane sexuálneho zneužívania, zanedbávaním alebo nedbanlivým zaobchádzaním, trýznením alebo vykorisťovaním počas doby, keď sú v starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, zákonných zástupcov alebo akýchkoľvek iných osôb starajúcich sa o dieťa.

Na účely poskytovania špeciálnej pomoci týraným, pohlavne a inak zneužívaným deťom v prípadoch, kedy bolo potrebné dieťa vyňať z rodinného prostredia a nebolo možné vzhľadom na výsledky diagnostiky deti integrovať v iných formách ústavnej starostlivosti, sú v detských domovoch zriadené samostatné skupiny.

Na účely pomoci deťom a plnoletým fyzickým osobám, ktoré sa nachádzajú v krízovej situácii slúži krízové stredisko. Na účely poskytovania špeciálnej pomoci týraným, pohlavne a inak zneužívaným deťom v prípadoch, kedy bolo potrebné dieťa vyňať z rodinného prostredia a nebolo možné vzhľadom na výsledky diagnostiky deti integrovať v iných formách ústavnej starostlivosti, sú v detských domovoch zriadené samostatné skupiny.

K písm. b) – Prístup maloletých obetí trestných činov ustanovených opčným protokolom k primeraným a nediskriminačným postupom získania náhrady škôd od tých, ktorí nesú právnu zodpovednosť, v súlade s článkom 9, odsek 4 opčného dohovoru, je právne garantovaný v tzv. adhéznom konaní (t.j. občianskom súdnom konaní o náhradu škody k trestnému konaniu). Odškodňovanie obetí trestných činov ustanovených predmetným opčným protokolom je právne zaručené v príslušnej legislatíve SR (najmä zákonom č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní obetí násilných trestných činov v znení zákona č. 79/2008 Z. z.), a to bez akejkoľvek diskriminácie, či už z hľadiska veku, pohlavia, štátnej príslušnosti alebo iného dôvodu, a to aj maloletým obetiam, ktoré nie sú občanmi SR alebo rezidentmi v SR. Slovenská republika je zmluvnou stranou Európskeho dohovoru o odškodňovaní obetí násilných trestných činov a splňa všetky medzinárodné štandardy ustanovené touto medzinárodnou zmluvou Rady Európy, ako aj príslušným právom EÚ.

Aj v prípade, že obeť nemôže vymôcť náhradu od páchatela v tzv. adhéznom konaní Slovenská republika, resp. MS SR zabezpečuje odškodňovanie obetí bez akejkoľvek diskriminácie a na tento účel vyčleňuje každoročne vo svojej rozpočtovej kapitole príslušné finančné prostriedky. V tomto smere sa zriadenie kompenzačného fondu pre obeť formou jeho inštitucionalizovania, t.j. zriadenie osobitnej finančnej inštitúcie (Kompenzačného fondu pre obeť) javí ako neúčelné, a finančne náročné a neefektívne.

Linka pomoci

44. Výbor víta zavedenie národnej linky pomoci obetiam obchodovania s ľuďmi. Výbor je napriek tomu znepokojený tým, že táto linka pomoci sa obmedzuje na prevenciu obchodovania s ľuďmi a nepokrýva všetky trestné činy spadajúce pod opčný protokol a že chýbajú príslušné zdroje na zabezpečenie národného pokrytia a dostupnosti služieb a aj na zabezpečenie dlhodobej podpory aktivít.
45. Výbor odporúča, aby zmluvná strana prehodnotila mandát národnej linky pomoci tak, aby pokrývala všetky trestné činy spadajúce pod opčný protokol a aby zabezpečila, že linka bude pokrývať celú krajinu a mať internetové oddelenie/divíziu, ktorá bude dostupná 24 hodín, aby mala jednoducho zapamätateľné 3-4-miestne číslo a primerané finančné a technické zdroje a zamestnancov zaškolených tak, aby vedeli odpovedať na podnety detí a analyzovať hovory z hľadiska primeranej reakcie.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR;

MV SR prehodnotí vyššie uvedené odporúčanie výboru.

VIII. Medzinárodná pomoc a spolupráca (článok 10)

Multilaterálne, regionálne, bilaterálne dohody

46. V súvislosti s článkom 10, odsek 1 opčného protokolu výbor vyzýva zmluvnú stranu, aby pokračovala v posilňovaní medzinárodnej spolupráce prostredníctvom multilaterálnych, regionálnych a bilaterálnych dohôd, najmä so susednými krajinami, vrátane posilňovania postupov a mechanizmov koordinácie implementácie takýchto dohovorov s cieľom zlepšiť prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie, stíhanie a trestanie tých, ktorí sú zodpovední za trestné činy, na ktoré sa vzťahuje opčný protokol.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR;

MV SR: Medzinárodná policajná spolupráca v tejto oblasti je zameraná najmä na poskytovanie konkrétnych informácií k zisteným prípadom trestnej činnosti v SR alebo v zahraničí, týkajúcich sa identifikácie páchateľov a obetí, foriem páchania a utajovania tejto trestnej činnosti a v neposlednom rade je to oblasť právnej pomoci v trestných veciach. Spolupráca je realizovaná na základe zmlúv o policajnej spolupráci, ako aj prostredníctvom organizácií Interpol a Europol. Zvlášť intenzívna je spolupráca v tejto oblasti s Českou republikou.

V súčasnosti sa na účel účinnejšieho boja proti obchodovaniu s ľuďmi pripravuje nová bilaterálna zmluva s Veľkou Britániou. Práve Veľká Británia je v mnohých prípadoch destináciou pre obeť a páchateľov obchodovania s ľuďmi.

Rozvoj medzinárodnej spolupráce v danej oblasti podporuje aj odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra, a to prostredníctvom Európskej siete pre prevenciu kriminality, prostredníctvom spolupráce s medzinárodnými organizáciami, ako aj rôznymi bilaterálnymi aktivitami.

MS SR v rámci svojej pôsobnosti naďalej pokračuje v rozvoji medzinárodnej spolupráce prostredníctvom uzatvárania multilaterálnych, regionálnych a bilaterálnych dohôd, najmä so susednými štátmi, vrátane posilňovania postupov a mechanizmov koordinácie implementácie takýchto dohovorov s cieľom zlepšiť prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie, stíhanie a trestanie páchateľov trestných činov, na ktoré sa vzťahuje predmetný opčný protokol (napr. Protokol o zmene a doplnení Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach so Záverečným protokolom).

IX. Ratifikácia opčného protokolu o procedúre oznámení

47. Výbor, s uznaním berúc do úvahy snahu zmluvnej strany o úspešné zavŕšenie procesu návrhu Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o procedúre oznámení (OPIC) za jej predsedníctva príslušnej pracovnej skupiny a aj skutočnosť, že bola jeho prvým signatárom, vyzýva zmluvnú stranu, aby ratifikovala OPIC čo najskôr a aby posilnila svoj záväzok naplňovať práva detí.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR; Ministerstvo spravodlivosti SR

Slovenská republika implementovala uvedené odporúčanie a stala sa zmluvnou stranou Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o procedúre oznámení 3. decembra 2013, kedy bola ratifikačná listina uložená u generálneho tajomníka OSN.

X. Ďalší postup a šírenie

Ďalší postup

48. Výbor odporúča, aby zmluvná strana prijala všetky primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť úplnú implementáciu predložených odporúčaní, okrem iného ich postúpením na príslušné ministerstvá, do parlamentu a na národné a miestne úrady, aby boli primerane posúdené a aby bol prijatý ďalší postup.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR;

Ide o prierezové odporúčanie, ktoré zasahuje do pôsobnosti všetkých subjektov zodpovedných za implementáciu odporúčaní.

MZVaEZ SR štandardne zverejňuje na svojej internetovej stránke záverečné odporúčania zmluvných orgánov OSN. Tieto odporúčania zároveň zasiela aj príslušnému gestorovi, ako aj iným rezortom, do pôsobnosti ktorých patrí ich implementácia.

MV SR, ako gestor uvedeného opčného protokolu, v súvislosti so spracovaním predmetného materiálu postúpilo záverečné odporúčania výboru všetkým príslušným rezortom, do pôsobnosti ktorých patrí ich implementácia. Zároveň v rámci medzirezortného pripomienkového konania sa k uvedeným odporúčaniam a ich implementácii budú môcť vyjadriť opätovne všetky rezorty a iné príslušné štátne orgány (VOP, GP a pod.), organizácie, ako aj občianska spoločnosť. Po schválení predmetného materiálu je tiež pripravené postúpiť jeho finálnu verziu všetkým relevantným subjektom.

MV SR prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR zabezpečuje informovanosť a koordináciu aktivít rezortov aj prostredníctvom Rady vlády SR pre prevenciu kriminality a expertných skupín.

MS SR (vo vzťahu k Najvyššiemu súdu SR, Justičnej akadémii a Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva) zaslalo v marci 2013 informačné listy p. ministra spravodlivosti SR obsahujúce slovenský preklad tohto záverečného stanoviska predsedovi Najvyššieho súdu SR, riaditeľovi Justičnej akadémie a výkonnému riaditeľovi Slovenského národného strediska pre ľudské práva, čím splnilo predmetné odporúčanie výboru.

MZ SR spolupracuje s príslušným gestorom, ako aj inými rezortmi, v rámci implementácie odporúčaní.

MPSVR SR prostredníctvom ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečuje informovanosť o všetkých ľudskoprávnych dokumentoch v oblasti ľudských práv, vrátane záverečných odporúčaní orgánov OSN.

Šírenie záverečného stanoviska

49. Výbor odporúča, aby boli východisková správa a písomné odpovede podané zmluvnou stranou a prijaté súvisiace odporúčania (záverečné stanovisko) všeobecne dostupné, vrátane (ale bez obmedzenia) internetu, širokej verejnosti, organizáciám občianskej spoločnosti, mládežníckym skupinám, odborným skupinám, mediálnym odborníkom a deťom s cieľom rozvinúť diskusiu a zvýšiť informovanosť o opčnom protokole, jeho implementácii a monitoringu.

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR;

MZVaEZ SR, MV SR, MZ SR a MŠVVaŠ SR zverejnia východiskovú správu, písomné odpovede podané zmluvnou stranou, ako aj záverečné odporúčania výboru na svojich internetových stránkach.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti bude informovať o vyššie uvedených dokumentoch prostredníctvom svojej webovej stránky, spoluprácou s platformami MVO zameranými na deti a mládež a prostredníctvom Rady vlády SR pre MVO a jej relevantnými pracovnými skupinami.

MS SR a MPSVaR SR: K uvedenému pozri bližšie komentár k odporúčaniam č. 48.

IX. Ďalšia správa

50. **V súlade s článkom 12, odsekom 2 výbor žiada zmluvnú stranu, aby zahrnula ďalšie informácie o implementácii opčného protokolu a aktuálne záverečné stanovisko do svojej ďalšej súhrnnej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy v rámci Dohovoru o právach dieťaťa, ktorá má byť podaná k 30. júnu 2013, v súlade s článkom 44 dohovoru.**

Zodpovedné subjekty: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

MV SR nepovažuje za účelné v tak krátkom čase poskytovať podrobné informácie týkajúce sa uplatňovania odporúčaní výboru. Správa o implementácii týchto odporúčaní bude zaslaná výboru pred prerokovaním Konsolidovanej tretej, štvrtej a piatej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Dohovoru o právach dieťaťa.